

Tavanomaista tarkempi lapsi- vaikutusten arviointi

Kuopion kaupungin ja seudun palveluverkoston suunnit-
telu -selvitys – lasten ja nuorten vastaukset
6962/2025

Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla)

(esimerkiksi miten lasten/nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten lapsia tai nuoria on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut?)

Osana Kuopion kaupungin ja seudun palveluverkoston suunnittelu –selvityksen käsittelyä toteutettiin varhaiskasvatuksessa esiopetukseen osallistuville sekä perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppilas- ja opiskelijakunnille kysely suunnitelmaan liittyen.

a. Varhaiskasvatus

Nykyisiltä esiopetukseen osallistuvilta lapsilta kysyttiin, mitä he ajattelevat palveluverkko-selvityksessä esitetyistä muutoksista ja miten se vaikuttaisi esiopetusikäisen lapsen elämään.

Esiopetukseen osallistuvilta lapsilta on kysytty, mistä muodostuu laadukas kuopiolainen esiopetus sekä esiopetusryhmässä että huoltajan välityksellä yksittäisiltä lapsilta.

Huoltajien kyselyssä ilmaistiin, että laadukas esiopetus toteutuu lähipalveluna pienessä yksikössä ilman pitkiä kuljetusmatkoja suuriin kouluihin.

Nykytila

Tärkeää esiopetuksessa lasten mielestä on

hyvä opetus,

Ottaa huomioon kaikki Kuopion alueella olevat lapset, myös kaukana asuvat,

Opettajan pitää olla kiva ja hellä

Avustajia voisi olla yksi tai kaksi

Toteutetaan selvityksen suositukset

Muutos on lapsista huono asia. Lapset kokivat asiasta surua ja osaa mietitytti esikoulurakennuksen häviäminen Vehmasmäessä. Kaikki olivat viihtyneet nykyisessä esikoulussa ja toivoivat tietysti, että myös omat sisarukset olisivat saaneet käydä samaa esikoulua ja nähneet isommat sisaruksensa koululaisina ulkoilemassa samalla pihalla.

saa uusia leikkikavereita lisää

siellä pihassa on kivoja välineitä

ihan tyhmää

huono juttu

liian kauan joutuis olemaan taksissa

liian kauan menisi tutustua uusiin kavereihin

olisi se vähän erikoista

jännää,

huono asia

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen
Kansalaistoiminnan palvelut

12.12.2024

Julkinen

siellä on vähän pieni päiväkot
Melua tulee lisää,
nukkariin ei mahdu kaikkia lapsia
ruokalassa melu kasvaa oppilasmäärän kasvaessa
lokerot ei riitä
ruoka loppuu nopeammin ruokalasta
uudet lapset eivät tiedä ruokalan sääntöjä
enemmän sattuu vahinkoja
täällä on ramppi johon kaikki kaatuu niin loppuu laastarit
ei saa leikkiä rauhassa
leikeissä on ahdasta
uudet lapset eivät tiedä lelujen purkupäivää
ei riitä pädejä leikki ajalle
lelut voi särkyä
leluja ei ole tarpeeksi
eteinen täyttyy ja kenkähyllyt täyttyy
eivät tunne meidän ulkopiha-aluetta
patjat ei riitä kaikille
ei riitä kyniä kaikille
ei riitä tusseja
ei riitä papereita
ei ole riittävästi vessoja
eska voi särkyä jos täällä on liikaa porukkaa.

b. Alakoulujen, yläkoulujen ja lukioiden oppilas- ja opiskelijakuntien vastausten koontiraportti

Kyselyn toteuttaminen

Kuopion alakoulujen, yhtenäiskoulujen, yläkoulujen ja lukioiden oppilas- ja opiskelijakuntien ohjaaville opettajille lähetettiin ohjeistus Forms-kyselyn toteuttamiseksi oppilaskunnan hallituksen kanssa. Kysely oli avoinna 28.4.-20.5.2025. Kyselyyn tuli määräajassa vastauksia vuosiluokkien 1-6 oppilaskunnilta 29, vuosiluokkien 7-9 oppilaskunnilta 6 ja lukioista 4 vastausta.

Oppilaskunnan hallituksen kokouksissa oli vastaamassa yhteensä 434 vuosiluokkien 1-6 oppilasta, 60 vuosiluokkien 7-9 oppilasta ja 30 lukion opiskelijaa.

Raportissa tulokset esitellään kysymysjärjestyksessä joko pylväsdiagrammina (kysymykset 3 ja 8) tai koosteina (kysymykset 4, 5, 6 ja 7). Kyselyn avoimien vastausten koonnissa on hyödynnetty tekoälyä. Tekoälyn koostetta on verrattu alkuperäiseen aineistoon ja muokattu alkuperäisen aineiston mukaiseksi. Forms-kyselyssä viimeisenä kohtana (kysymys 9) oli mahdollisuus vielä lisätä jotain asiaan liittyvää. Tästä kysymyksestä ei ole tehty koostetta.

Alakoulujen oppilaskuntien hallitusten, yläkoulun oppilaskuntien hallitusten ja lukioiden opiskelijakuntien hallitusten vastausten tulokset esitetään erikseen.

Vuosiluokkien 1-6 kooste (vastaajina 29 oppilaskunnan hallitusta, 434 hallituksen jäsentä)

Kysymys 3

Laita seuraavat palveluverkon muodostamisen perusteet mieleiseesi tärkeysjärjestykseen. Asettakaa vaihtoehdot mielestänne tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein asia on ensimmäisenä.

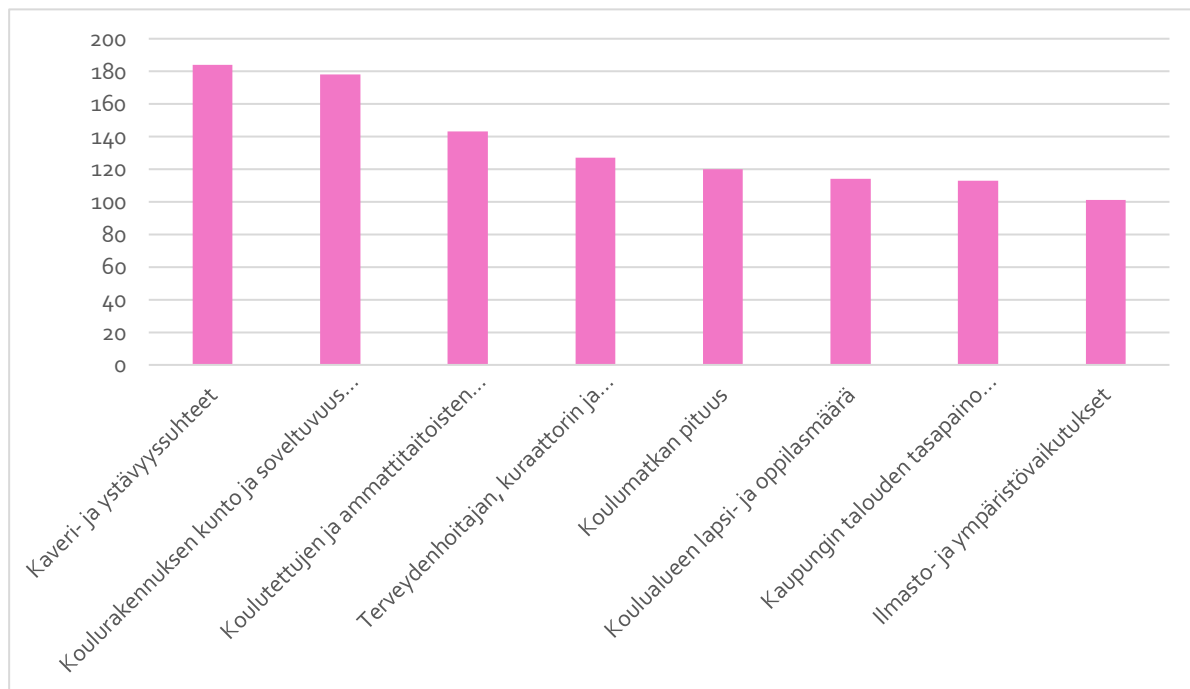
Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Kansalaistoiminnan palvelut

12.12.2024

Julkinen

Kysymys 4

Jos palveluverkostaselvityksen ehdotukset toteutuisivat, miten ne vaikuttaisivat teidän kouluinne oppilaisiin?

Kolme eniten mainittua asiaa ovat:

- Pitkät koulumatkat

Useat koulut mainitsevat, että oppilaiden koulumatkat pitenisivät, mikä vähentäisi vapaa-aikaa ja vaikuttaisi negatiivisesti oppilaiden hyvinvointiin.

- Luokkakokojen kasvu

Monissa vastauksissa tuodaan esille huoli siitä, että luokkakoot kasvaisivat, mikä voisi heikentää oppimista ja opettajien mahdollisuuksia antaa yksilöllistä tukea oppilaille. Tämä voisi myös johtaa tilojen ahtauteen ja tarpeeseen laajentaa koulua.

- Kaverisuhteiden muutokset

Oppilaiden siirtyminen uusiin kouluihin voisi vaikuttaa kaverisuhteisiin, ja osa oppilaista saattaisi jäädä yksin tai joutua sopeutumaan uusiin sosiaalisiin tilanteisiin. Muutamat koulut toivat esille myös mahdollisuuden saada uusia kavereita.

Kysymys 5

Mitä mieltä olette alueellenne ehdotetuista mahdollisista muutoksista?

Kolme eniten mainittua asiaa ovat:

- Negatiivinen suhtautuminen muutoksiin:

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen
Kansalaistoiminnan palvelut

12.12.2024

Julkinen

Monet koulut ilmaisevat huolensa ja vastustuksensa ehdotettuja muutoksia kohtaan. Oppilaat kokevat, että muutokset eivät ole tarpeellisia tai hyödyllisiä.

- Koulumatkojen piteneminen:

Neljän koulun vastauksissa nousee esille oppilaiden koulumatkan piteneminen tai koulukyytien kustannusten kasvu.

- Tilojen tai resurssien riittävyys:

Huolta herättää se, että mahdolliset muutokset saattavat johtaa koulun tilojen riittämättömyyteen. Vastauksista nousi myös oppilaiden huoli välituntialueen riittävydestä.

Kysymys 6

Mitä aikuisten pitää huomioida, jos joudut vaihtamaan koulua?

Kolme eniten mainittua asiaa ovat:

- Koulumatkan pituus ja turvallisuus:

Koulumatkan tulisi olla kohtuullisen mittainen ja turvallinen. Pitkät koulumatkat voivat vähentää lapsen arkiliikuntaa ja kuormittaa lasta, erityisesti talvella tai huonojen sääolosuhteiden aikana.

Koulukuljetusten järjestäminen on tärkeää, jos koulumatka on pitkä.

- Kaverisuhteet ja sosiaalinen tuki:

On tärkeää säilyttää yhteys vanhoihin kavereihin ja auttaa lapsia muodostamaan uusia kaverisuhteita uudessa koulussa. Lapsen ei tulisi joutua vaihtamaan koulua yksin.

Aikuisten tulisi tukea lapsia uusien ystävyssuhteiden luomisessa ja varmistaa, että lapsi ei jää yksin uudessa ympäristössä.

- Lapsen mielipiteen huomioiminen ja sopeutuminen:

Lapsen mielipidettä ja ajatuksia koulunvaihdoksesta tulisi kuunnella. Uuteen kouluun tutustuminen etukäteen ja riittävä aika sopeutumiselle ovat tärkeitä. Lapsille tulisi järjestää mahdollisuus tutustua uusiin opettajiin ja oppiaineisiin ennen koulunvaihdosta.

Kysymys 7

Kuopion kaupungin väestöennusteen mukaan vuonna 2035 eli kymmenen vuoden kuluttua kaupungissa on vuoteen 2024 verrattuna:

0–6-vuotiaita 570 enemmän (varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä)

7–12-vuotiaita 550 vähemmän (alakoululaisten määrä)

13–15-vuotiaita 320 vähemmän (yläkoululaisten määrä)

16–18-vuotiaita 270 vähemmän (lukiolaisten ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden määrä)

Miten lasten määrän väheneminen pitäisi mielestänne huomioida, kun mietitään koulujen paikkoja?

Kolme eniten mainittua asiaa ovat:

- Koulujen sijoittaminen lasten määrän mukaan:

Koulut tulisi sijoittaa alueille, joissa on eniten lapsia. Tämä varmistaa, että koulut ovat lähellä oppilaita ja vähentää pitkien koulumatkojen tarvetta.

- Koulumatkan pituus ja turvallisuus:

Koulumatkojen tulisi olla kohtuullisen pituisia, erityisesti pienille oppilaille. Pitkät koulumatkat voivat olla haitallisia ja kuormittavia lapsille.

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Kansalaistoiminnan palvelut

12.12.2024

Julkinen

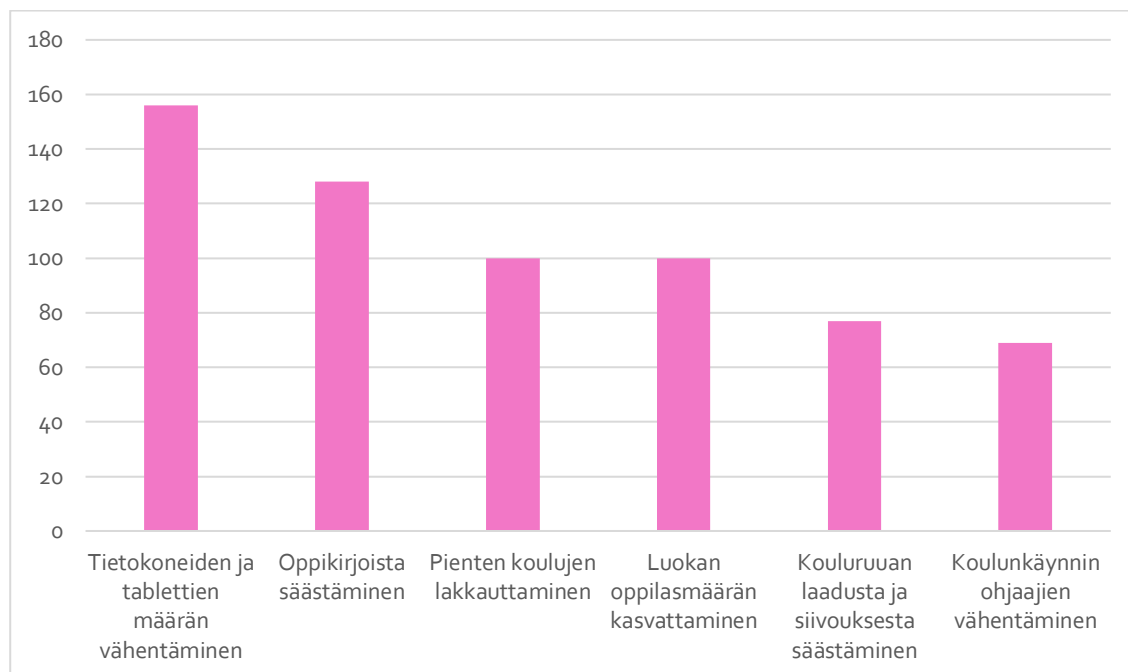
Koulukuljetusten järjestäminen on tärkeää, jos koulumatka on pitkä.

- Pienempien koulujen säilyttäminen:

Pienempiä kouluja tulisi säilyttää, jotta koulumatkat eivät muodostu liian pitkeiksi ja oppilaat voivat käydä koulua lähellä kotiaan.

Kysymys 8

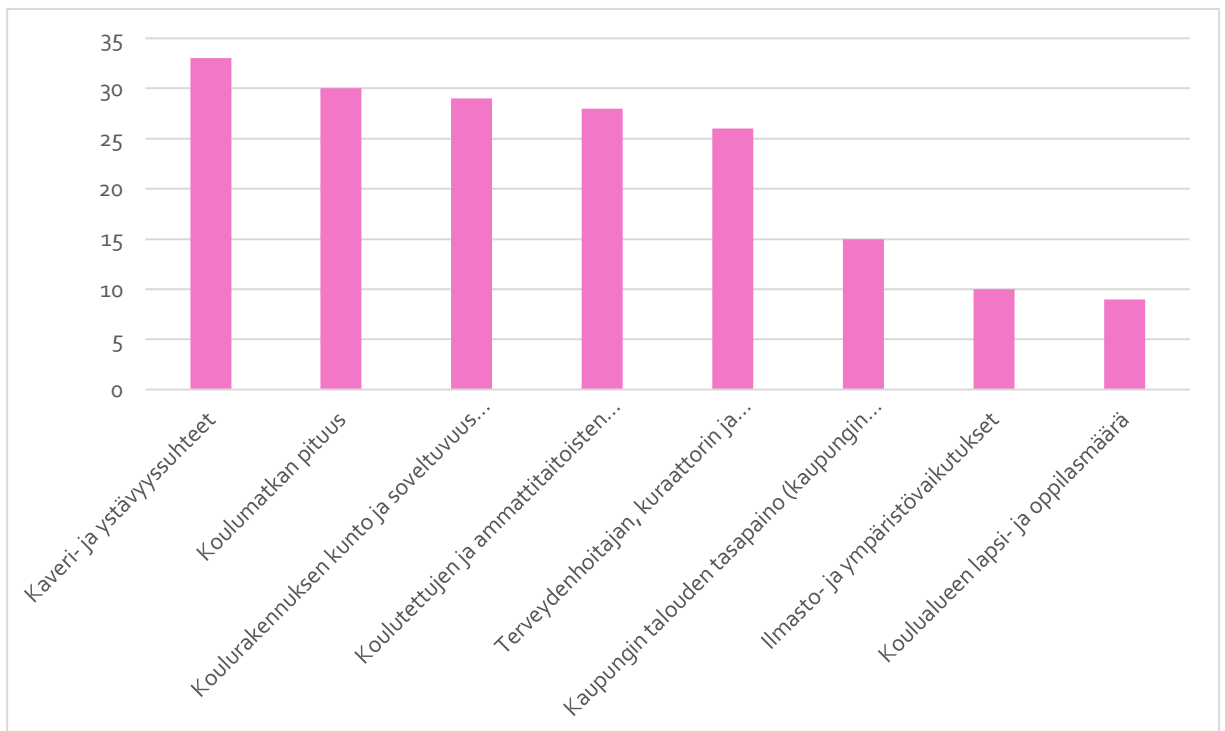
Kuopiossa kouluikäisten lasten määrä vähenee ja kaupungin menoja pitää vähentää. Jostakin on siis säästettävä. Mitkä mielestänne ovat järkeviä säästökohteita. Asettakaa vaihtoehdot mielestänne tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein säästökohde on ensimmäisenä.

Vuosiluokkien 7-9 kooste (vastaajina 6 oppilaskunnan hallitusta, 60 hallituksen jäsentä)**Kysymys 3**

Laita seuraavat palveluverkon muodostamisen perusteet mieleiseesi tärkeysjärjestykseen.

Asettakaa vaihtoehdot mielestänne tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein asia on ensimmäisenä.

Kysymys 4

Jos palveluverkostaselvityksen ehdotukset toteutuisivat, miten ne vaikuttaisivat teidän kouluunne oppilaisiin?

Kolme eniten mainittua vaikutusta ovat:

- Koulumatkojen ja koulupäivien pidentyminen

Useat koulut mainitsivat, että ehdotusten toteutuessa oppilaiden koulumatkat pitenevät ja koulupäivät venyvät. Tämä nähtiin negatiivisena vaikutuksena, joka voi vaikuttaa jaksamiseen ja vapaa-aikaan.

- Tilojen ja resurssien riittämättömyys

Erytisesti Riistaveden koulussa tuotiin esiin huoli siitä, että oppilasmäärän kasvaessa nykyiset tilat eivät riittäisi. Tämä voisi heikentää oppimisympäristöä ja lisätä ahtautta.

- Sosiaaliset vaikutukset

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen
Kansalaistoiminnan palvelut

12.12.2024

Julkinen

Vastauksissa mainittiin sekä negatiivisia että positiivisia sosiaalisia vaikutuksia. Negatiivisena vaikutuksena oppilaskunnan hallitus toi esille vaikeuden tutustua uusiin ihmisiin ja sopeutumisvaikeuksien lisääntymisen. Positiivisena vaikutuksena tuli esille mahdollisuus saada uusia kavereita.

Kysymys 5

Mitä mieltä olette alueellenne ehdotetuista mahdollisista muutoksista?

Kolme eniten mainittua asiaa:

- Huoli koulun säilymisestä ja muutosten vaikutuksista oppilaisiin
Useissa vastauksissa ilmaistiin huoli siitä, että ehdotetut muutokset olisivat haitallisia oppilaille ja alueen nuorille.
- Koulutilojen kunto ja viihtyvyys
Erityisesti mainittiin huonokuntoiset rakennukset, kuten viemärin haju, kylmyys ja ahdistus, jotka vaikuttavat oppilaiden viihtyvyyteen.
- Epäoikeudenmukaisuus maaseutua kohtaan
Koettiin, että maaseutualueet jäävät vähemmälle huomiolle verrattuna kaupunkialueisiin.

Kysymys 6:

Mitkä asiat päättävän tahon tulisi huomioida mahdollisessa koulun vaihtumisessa oppilaan näkökulmasta?

Kolme eniten mainittua asiaa:

Koulumatkan pituus ja sen vaikutukset

- Pitkät koulumatkat vievät aikaa harrastuksilta, vapaa-ajalta ja unelta, ja voivat lisätä väsymystä.
- Kaverisuhteet ja sopeutuminen
Huolena oli ystävyyssuhteiden katkeaminen ja vaikeus sopeutua uuteen kouluympäristöön.
- Oppimisympäristön laatu ja tilojen riittävyys
Toivottiin, että uudet koulut eivät olisi liian ahtaita ja että opetuksessa huomioitaisiin aiemmin opitut asiat.

Kysymys 7

Kuopion kaupungin väestöennusteen mukaan vuonna 2035 eli kymmenen vuoden kuluttua kaupungissa on vuoteen 2024 verrattuna:

0–6-vuotiaita 570 enemmän (varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä)

7–12-vuotiaita 550 vähemmän (alakoululaisten määrä)

13–15-vuotiaita 320 vähemmän (yläkouluisten määrä)

16–18-vuotiaita 270 vähemmän (lukiolaisten ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden määrä)

Miten lasten määrän väheneminen pitäisi mielestänne huomioida, kun mietitään koulujen paikkoja?

Kolme eniten mainittua asiaa:

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Kansalaistoiminnan palvelut

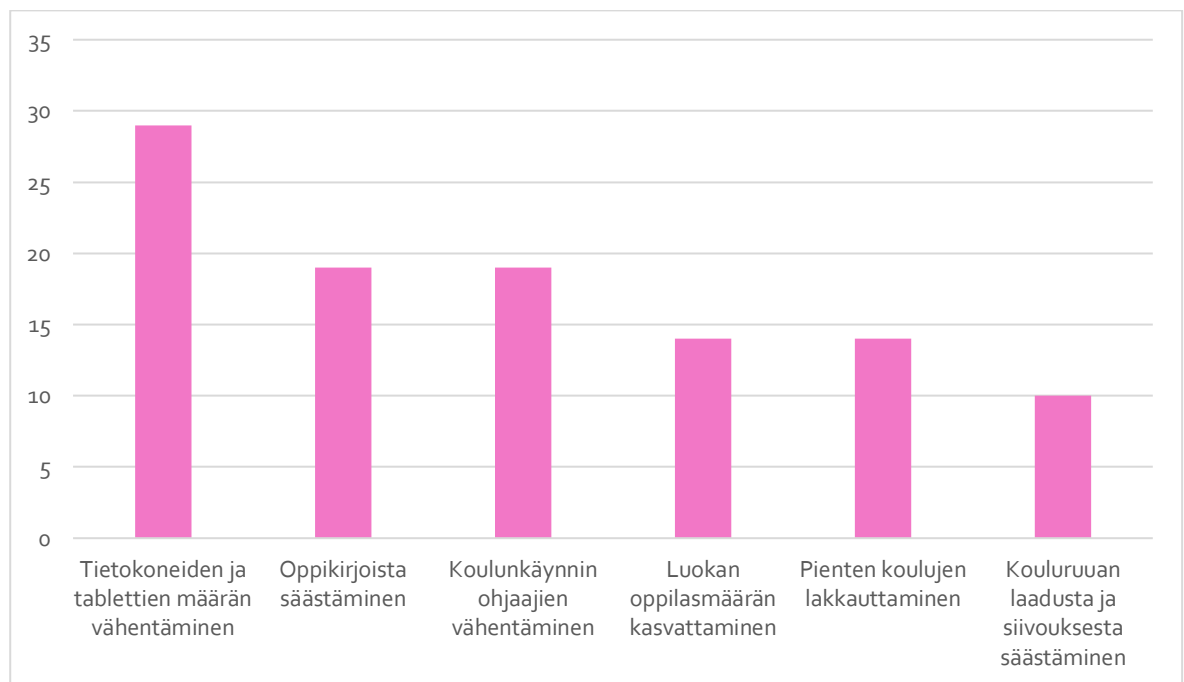
12.12.2024

Julkinen

- Koulumatkojen kohtuullisuus
Koulujen sijoittelussa tulisi varmistaa, etteivät koulumatkat muodostu liian pitkeiksi.
- Sijoittaminen taajamiin tai alueille, joissa on enemmän lapsia
Useat vastaukset korostivat, että koulut tulisi sijoittaa lähelle suurempia lapsimääriä tai taajamiin.
- Tulevaisuuden huomioiminen
Mainittiin, että alueille voi muuttaa lisää kouluikäisiä, joten päätöksissä tulisi huomioida myös mahdollinen väestönkasvu.

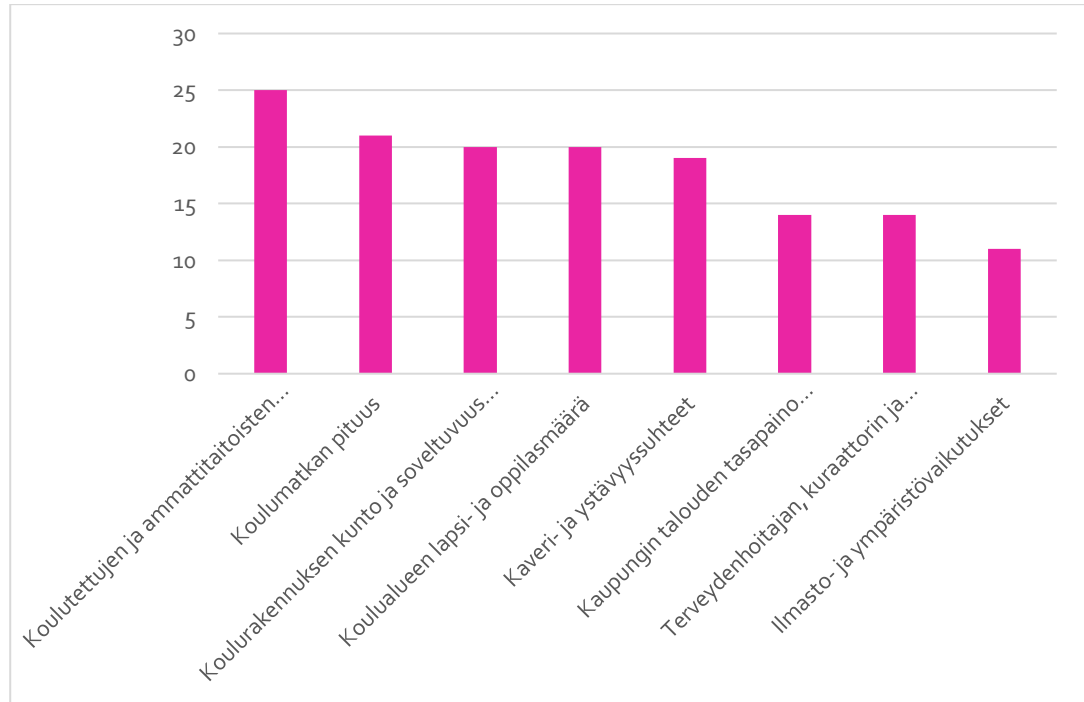
Kysymys 8

Kuopiossa kouluikäisten lasten määrä vähenee ja kaupungin menoja pitää vähentää. Jostakin on siis säästettävä. Mitkä mielestänne ovat järkeviä säästökohteita. Asettakaa vaihtoehdot mielestänne tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein säästökohde on ensimmäisenä.

Lukiot (vastaajina 4 opiskelijajakunnan hallitusta, 30 hallituksen jäsentä)**Kysymys 3**

Laita seuraavat palveluverkon muodostamisen perusteet mieleiseesi tärkeysjärjestykseen. Asettakaa vaihtoehdot mielestänne tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein asia on ensimmäisenä.

Kysymys 4

Jos palveluverkostaselvityksen ehdotukset toteutuisivat, miten ne vaikuttaisivat teidän kouluunne oppilaisiin?

Kolme eniten mainittua asiaa:

- Koulumatkojen ja koulupäivien pidentyminen
Useissa vastauksissa mainittiin, että muutokset johtaisivat pidempiin koulumatkoihin ja vähemmän vapaa-aikaa opiskelijoille.
- Ryhmäkokojen kasvu ja sen vaikutukset oppimiseen
Kasvavat ryhmäkoot nähtiin uhkana yksilölliselle opetukselle ja oppimisvaikeuksien huomioimiselle.
- Huoli tilojen riittävyydestä ja koulun ilmapiiristä
Esimerkiksi Kallaveden lukiossa oltiin huolissaan uusien tilojen riittävyydestä ja koulun yhteishengen heikkenemisestä.

Kysymys 5

Mitä mieltä olette alueellenne ehdotetuista mahdollisista muutoksista?

Kolme eniten mainittua asiaa:

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen
Kansalaistoiminnan palvelut

12.12.2024

Julkinen

- Kritiikki muutosten hyödyistä ja vaikutuksista
Useat koulut kyseenalaistivat, saavutetaanko ehdotetuilla muutoksilla todellisia hyötyjä, ja nostivat esiin mahdollisia haittoja.
- Toimivien nykyisten mallien puolustaminen
Esimerkiksi Juankosken ja Nilsin lukioiden yhteistyö ja hybridiopetusmallit nähtiin jo nyt toimivina ja kustannustehokkaina.
- Huoli ryhmäkokojen kasvusta ja koulukyytien pituudesta
Muutosten pelättiin johtavan suurempiin ryhmäkokoihin ja pidempiin koulumatkoihin, mikä heikentäisi opiskelijoiden hyvinvointia.

Kysymys 6

Mitkä asiat päättävän tahon tulisi huomioida mahdollisessa koulun vaihtumisessa oppilaan näkökulmasta?

Kolme eniten mainittua asiaa:

- Ryhmäkokojen ja resurssien hallinta
Toivottiin, että muutoksissa varmistetaan sopivan kokoiset ryhmät ja riittävät opettaja- ja ohjaajaresurssit.
- Koulumatkojen kohtuullisuus ja kustannukset
Koulumatkojen pituus ja niistä syntyvät kustannukset nousivat esiin useissa vastauksissa.
- Kaverisuhteiden säilyminen ja oppilaiden kuuleminen
Erityisesti Nilsin lukio nosti esiin huolen ystävyysuhteiden rikkoutumisesta ja toivoi, että oppilaita kuullaan heidän toiveistaan.

Kysymys 7

Kuopion kaupungin väestöennusteen mukaan vuonna 2035 eli kymmenen vuoden kuluttua kaupungissa on vuoteen 2024 verrattuna:

0–6-vuotiaita 570 enemmän (varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä)

7–12-vuotiaita 550 vähemmän (alakoululaisten määrä)

13–15-vuotiaita 320 vähemmän (yläkoululaisten määrä)

16–18-vuotiaita 270 vähemmän (lukiolaisten ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden määrä)

Miten lasten määrän väheneminen pitäisi mielestänne huomioida, kun mietitään koulujen paikkoja?

Kolme eniten mainittua asiaa:

Lähikoulujen säilyttäminen ja yhteistyön lisääminen

- Korostettiin, että opiskelumahdollisuuksia tulisi säilyttää omassa lähikoulussa esimerkiksi hybridiopetuksen avulla.
- Saavutettavuuden ja alueellisen tasa-arvon turvaaminen
Koulujen tulisi sijaita siellä, missä niitä tarvitaan, ja kaikkialla Kuopion alueella tulisi olla mahdollista asua ja käydä koulua.

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistäminen

Kansalaistoiminnan palvelut

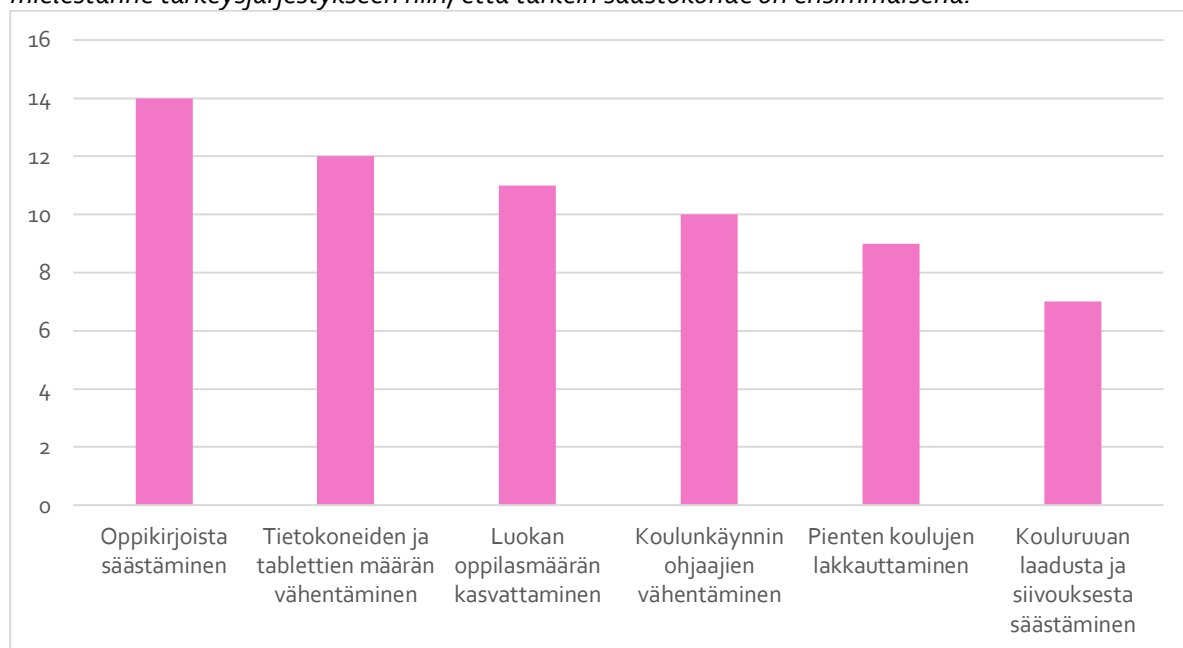
12.12.2024

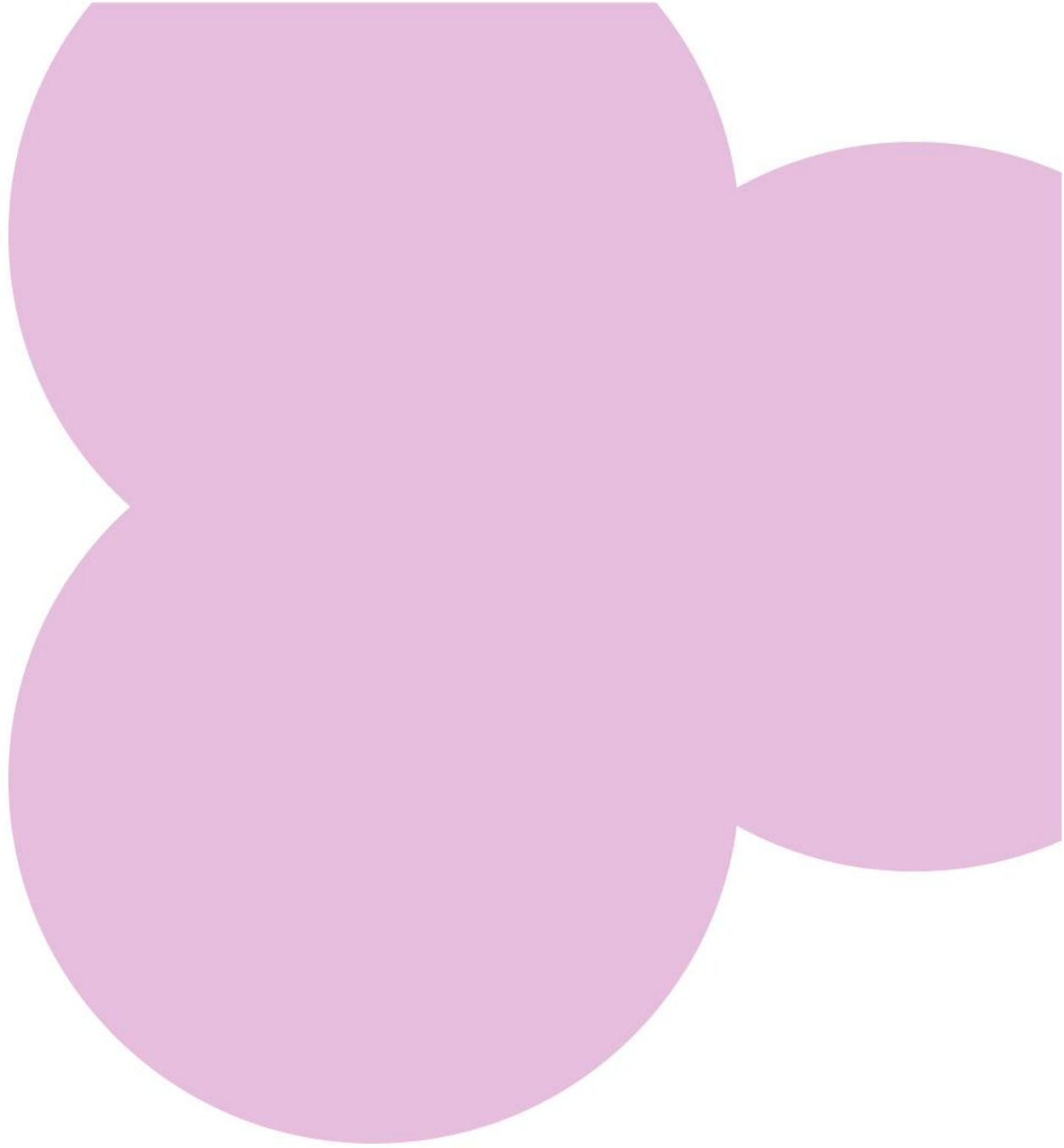
Julkinen

- Tulevaisuuden ennakointi ja aluekehitys
Painotettiin, että kouluverkkoa suunniteltaessa tulisi huomioida tulevaisuuden väestökehitys ja vaikuttaa siihen esimerkiksi kaavoituksella.

Kysymys 8

Kuopiossa kouluikäisten lasten määrä vähenee ja kaupungin menoja pitää vähentää. Jostakin on siis säästettävä. Mitkä mielestänne ovat järkeviä säästökohteita. Asettakaa vaihtoehdot mielestänne tärkeysjärjestykseen niin, että tärkein säästökohde on ensimmäisenä.

KUOPIO.

www.kuopio.fi